

Malokyšické

OZVĚNY

Zpravodaj obce Malé Kyšice, ročník XVI / 2022, číslo 5 (141)

Vážení spoluobčané, naši čtenáři, přeji vám příjemné prožití vánočních svátků a do nového roku pevné zdraví, radost a spokojenost.

Jan Kuna, starosta obce

Komentář

VSTUPUJEME DO SVAZKU OBCÍ KŘIVOKLÁTSKA

Nad Křivoklátskem se v současné době objevil tmavý bouřkový mrak, ze kterého však nevíme, co spadne. Jaký z něj bude pršet déšť? Vydatný, osvěžující, na který krajina čeká, anebo déšť kyselý, přinášející jen neodvratitelné škody a tím i bezmocnost a zlost těch, kteří i za pomoci svých deštníků zmoknou? Jediné, co o něm víme, je jeho název: Národní park.

Návrh na zřízení Národního parku Křivoklátsko z roku 2010 „oprášil středočeský krajský výbor pro životní prostředí“. Záměr zapadl, ale dle názoru Středočeského kraje se ani po více jak deseti letech na ochraně krajiny Křivoklátska nic nezměnilo, proto asi musel být vytažen v roce 2021 na denní světlo. Tehdy se předpokládal reálný termín vyhlášení národního parku v roce 2023. Bez ohledu na skutečnost, že řada obcí, jejichž katastry by zřízení národního parku zasáhlo, s jeho vyhlášením nesouhlasila, stejně tak i dotčení občané a instituce byli proti. Ministerstvo životního prostředí ČR však začalo plnit usnesení vlády ČR. Svůj záměr národní park na Křivoklátsku vyhlásit spustilo ihned po skončení letošních komunálních voleb. Nová zastupitelstva se nestačila ještě ani rozkoukat a ihned obdržela k vyjádření záměr, ze kterého má vyplývat, že na vyhlášení národního parku je veřejný zájem, že se pro obyvatele dotčených obcí nic nezmění, ochranu přírody vyřeší samovolné přírodní procesy, národní park si bude umět regulovat nadstavy zvěře, nebude se používat těžká technika, která lesy ničí, nebudou se používat oplocenky, nevzniknou hektarové holiny ani nebude narušen vodní režim v prostoru vymezeném hranicemi národního parku. A pozor: za odporem vyhlásit národní park stojí pouze lesníci a myslivci, a státní podnik Lesy ČR, kterého zajímá jen zisk (asi z těžby dřeva?). Z uvedeného vyplývá, že odpůrci vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, a to určitě i zástupci dotčených obcí, nemají zájem o ochranu přírody, nechtějí podporovat zlepšování životního prostředí. Určitě zřetelně tyto smyšlené domněnky – za „křivoklátské“ obce – vyvrací konstatováním starosta obce Běleč Lukáš Kocman:

„Není to tak, že bychom nepodporovali ochranu životního prostředí a že bychom bránili přírodní a kulturní identitě Křivoklátska“, naopak, máme velký zájem na tom, jak bude vypadat prostředí, kde žijeme. Vždyť to jsou naše domovy, které případný vznik

národního parku zásadně ovlivní. Chceme ale vědět, jak a co ho ovlivní, do jaké míry. Zatím máme jenom mlhavou a nejednoznačnou představu, protože konkrétní informace nám nikdo nesdělil.“

S vyhlášením národního parku na Křivoklátsku jsou spojena některá rizika, která zaručeně v případě jeho realizace zasáhnou do života nejen dotčených obcí a vlastníků zde se nacházejících nemovitostí, ale různě i do života dalších občanů. V národním parku by měl panovat bezzásahový režim a nekontrolované šíření lesních škůdců. (Při šíření kůrovce v NP Šumava také člověk nezasahoval, a jak to dopadlo?) Zvýší se turistický ruch a na něj navazující problémy v obcích (např. parkování osobních aut). Dojde k omezení zdrojů dřeva a jeho devastace jako nositele trvale udržitelné suroviny. A v neposlední řadě bude nastolena likvidace křivoklátského lesnictví jako nositele identity Křivoklátska, rovněž se omezí životní prostor obyvatel zdejších obcí, ale i četných návštěvníků křivoklátských lesů. (Blíže viz následující pojednání Miroslava Pechy, odborníka lesní a lesnické problematiky.)

Současná situace proto vede představitele obcí Křivoklátska k založení subjektu, který bude pro orgány veřejné správy silným partnerem při projednávání uvedeného záměru. Vzhledem k tomu, že národní park nepředstavuje pro kulturní krajinu Křivoklátska vhodnou formu velkoplošné ochrany přírody, tu poskytuje již zavedená chráněná krajinná oblast se sítí maloplošných národních přírodních rezervací, zástupci třicítky obcí Středočeského a Plzeňského kraje dne 1. listopadu v Roztokách u Křivoklátska projednali přípravu **založení Svazku obcí Křivoklátska**. Vznikající organizace chce být plnohodnotným partnerem při procesu zamýšleného vyhlášení Národního parku Křivoklátsko.

Zastupitelé naší obce se zúčastnili roztockého setkání a následně návrh na vstup obce Malé Kyšice do jmenovaného svazku obcí jednomyslně schválilo obecní zastupitelstvo na svém jednání dne 14. listopadu 2022. Přicházející rok v rámci principu zastupitelské demokracie ukáže, zda(?) nebo za jakých podmínek a v jakém rozsahu bude na území Křivoklátska národní park vyhlášen. Přejme si, aby z tohoto tmavého mraku, který nad Křivoklátskem teď leží, zapršel jen čirý, životoplný déšť, který napomůže k zachování i rozkvětu tohoto ojedinelého lesnatého koutu naší republiky.

Jan Kuna, starosta obce

Jaký asi bude osud křivoklátských lesů, křivoklátského lesnictví a křivoklátské myslivosti ve třetím tisíciletí?

Když přemýšlím o odpovědi, musím se ještě jednou ohlédnout o několik let. Psal se rok 2008 a Správa Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Křivoklátsko oslavovala 30 let od svého založení. Jako bývalý dlouholetý pracovník jsem byl pozván na slavnostní seminář a vyslechl referáty řady významných hostů, kteří nešetřili chválou nad dosavadní činností CHKO a vysoce kladně hodnotili práci lesníků, kteří o lesy jako největší bohatství Křivoklátska pečovali v minulosti a pečují o ně dodnes. V kuloárech se již ale šuškal o jiných věcech, zejména o snaze vyhlásit na Křivoklátsku národní park. Tato myšlenka zazněla i v jednom z referátů na konferenci „*Přírodě blízké hospodaření v lesích CHKO Křivoklátsko*“, kterou uspořádala křivoklátská pobočka České lesnické společnosti již v roce 2000. Já na to reagoval ve svém tehdejší příspěvku a jen tak mimoděk jsem podotkl, že Křivoklátsko by si zasloužilo zařadit spíše do sítě lesnických než národních parků, i když tuzemská legislativa tento pojem zatím neznala. Navrhl jsem, že by stálo za to o něm uvažovat. Pak vše upadlo na téměř deset let v zapomnění.

To, co by se mělo stát s křivoklátskými lesy v případě vyhlášení národního parku, bylo něco, s čím se my lesníci nemůžeme nikdy smířit. **Národní park má být v cílovém**

stavu velkoplošně bezzásahový, což znamená, že by tisíce hektarů nádherných kulturních lesních porostů, které jsou chloubou křivoklátského lesnictví, měly být ponechány přirozenému vývoji se vším, co tato kategorie národního parku obnáší, včetně nepřístupnosti pro veřejnost. Měla by tedy vzniknout velkoplošná divočina. Křivoklátské lesy přitom nelze vůbec považovat za přirozené. Jsou to téměř ze sta procent lesy kulturní. Vzešly z katastrofálního stavu středověkých lesů, ničených po staletí neřízenou těžbou, vypalováním, pasením dobytka, hrabáním steliva a v pozdější době i výrobou dřevěného uhlí. Vznikaly za vynaložení obrovských nákladů posledních soukromých vlastníků křivoklátského panství – Fürstenbergů a později Československé republiky, ale zejména díky lesnickému umu a citu mnoha generací lesníků. Společným úsilím se tak podařilo za dobu více jak 250 let vytvořit na Křivoklátsku lesnický skvost, který svým významem přesahuje hranice státu.

Zcela opačný proces se v posledních 20 letech začal odehrávat na Šumavě. S vědomím Ministerstva životního prostředí se začala rozbíhat kůrovcová kalamita spojená s ekologickou katastrofou, jaká nemá v dosavadní historii českého lesnictví obdoby. Ne proto, že by lesy nebyly v minulosti postihovány různými kalamitami, ale kvůli tomu, že v tomto případě vše probíhalo s požehnáním orgánů ochrany přírody a bylo to součástí „plánu péče“ o lesní ekosystémy v již fungujícím národním parku. Výsledkem je velkoplošné zhroucení lesních ekosystémů, desetitisíce hektarů mrtvého lesa a škody přesahující 100 miliard korun. Toto číslo však není konečné. Takovou filozofii „péče o lesy“ by si Křivoklátsko rozhodně nezasloužilo.

Ve vedení CHKO Křivoklátsko došlo v té době k výrazné změně. Do důchodu odešel lesní inženýr Petr Štěpánek, s nímž jsme před 30 lety začínali CHKO budovat, a nahradil ho doktor přírodních věd Petr Hůla. Vize národního parku na Křivoklátsku ho zcela pohltila a od prvních dnů začal na tomto projektu usilovně pracovat. Problém spočíval v tom, jak takový plán, který by hluboce zasáhl nejen do života obcí, tisíců občanů i návštěvníků Křivoklátska, ale i do státní ekonomiky, zdůvodnit. Velkoplošná ochrana území funguje na Křivoklátsku již desítky let ve formě CHKO, nejcennější lokality byly už dávno před tím zahrnuty do přírodních nebo národních přírodních rezervací, kde platí dokonce přísnější stupeň ochrany než v národním parku. Většina ostatních lesů je v režimu první nebo druhé zóny CHKO. Ochrana křivoklátské přírody je tedy dostatečně zajištěna současnou legislativou.

Důvod pro založení parku však na sebe nenechal dlouho čekat. Objevil se v rakovnickém *Raportu* článek RNDr. Hůly několik dní po jeho nástupu do funkce. Bylo jím – světe div se – „špatné hospodaření v lesích a přemnožená zvěř“. To mě šokovalo. Stav jelení a mufloní zvěře jsou oproti době před 20 lety sotva třetinové a jediná zvěř, jejíž stavy se zvýšily, je černá. Ta však netrápí jen Křivoklátsko, jde o problém celostátní, a možná evropský. A hospodaření v lesích? To zaznamenalo za posledních 20 let tolik pozitivních prvků, že je nechci ani vyjmenovávat. Dva snad přece: prudký nárůst podílu přirozené obnovy a nastoupený trend zvyšování zastoupení listnáčů a jedle v lesních porostech na úkor smrku a modřínu.

... V roce 2011 byla založena obecně prospěšná společnost Lesnický park Křivoklátsko, jejímž posláním je zastřešovat dění v lesnickém parku, pokud jde o propagaci, styk s odbornou i laickou veřejností a veškeré ostatní činnosti, které přímo nesouvisejí s lesní výrobou. Ta zůstává plně v režii vlastníků a správců lesů.

Založením Lesnického parku Křivoklátsko ale boj proti národnímu parku neskonal. Probudili se i obyvatelé místních obcí, majitelé rekreačních objektů i ostatní milovníci křivoklátských lesů a v roce 2011 sepsali petici adresovanou vládě a poslancům Parlamentu České republiky. V čele petičního výboru stál křivoklátský občan

Karel Breník a já (Miroslav Pecha) se ujal funkce mluvčího. Lidé neuvěřili slibům Ministerstva životního prostředí, že se vyhlášením národního parku na Křivoklátsku nic nezmění, že budou moci nadále volně užívat místní lesy tak jako dosud, a žádali o zachování dosavadního režimu ochrany přírody v podobě CHKO. Petici podepsalo během jednoho roku přes 14 tisíc občanů, mezi nimi i pozdější prezident Miloš Zeman, a byla předána petičnímu výboru Poslanecké sněmovny. Při veřejném projednávání všichni přítomní poslanci podpořili křivoklátské občany a přislíbili pomoc při případném projednávání ve sněmovně. Osud křivoklátských lesů i lidí, kteří jsou na nich závislí, se tak přesouvá z roviny odborných diskusí do oblasti rozhodování politiků. A tam mohou na významu nabývat zájmy na hony vzdálené potřebám místních občanů, lesů i celé křivoklátské přírody.

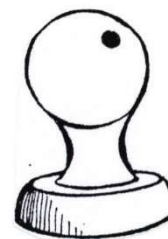
Až budete číst tyto řádky, možná již bude o osudu křivoklátských lesů rozhodnuto. Jak to s nimi dopadne? Zůstanou zelené a produktivní, v péči lesníků, a naplní tak trvale motto lesnického parku – „území pro přírodu i pro lidi“? Nebo se z nich člověk postupně vytratí a ony se vrátí do stavu, jaký v nich panoval v hlubokém středověku? Obě varianty budou mít jistě své příznivce, ale až vzdálená budoucnost ukáže, jestli zvolené řešení bylo pro křivoklátské lesy tím nejlepším.

Převzato z knihy: Pecha, Miroslav: *Křivoklátský lesník vzpomíná*, Nakladatelství a vydavatelství Lesnická práce, s. r.o., Kostelec nad Černými lesy, 2015

Zprávy z radnice

Obec Malé Kyšice **DĚKUJE paní Anně Holečkové** za pomoc při vázání adventních věnců v restauraci LIKA. (skk)

Společnost AVE Kladno s.r.o. sděluje, že občané mohou i v nadcházejícím roce využívat k **ODKLÁDÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU** kulaté plechové nádoby a není třeba je měnit za hranaté plastové. Pokud by v následujících letech mělo dojít ke změně, občané o tom budou s dostatečným předstihem informováni. (kuj)

Mateřská škola Malé Kyšice **PŘIJME POMOCNOU SÍLU** na občasnou výpomoc jako zástup po dobu nemoci vlastních zaměstnanců. Jedná se o zástup v kuchyni a úklid. Bližší informace podá ředitelka Mgr. Mirka Švantnerová: tel. 602 330 803, mail: msmalekysice@seznam.cz. (mal)

Vzhledem ke zvyšujícím se cenám služeb, a tím i svozu komunálního odpadu, schválilo zastupitelstvo obce **NOVOU OBECNĚ ZÁVAZNOU VYHLÁŠKU**, zvyšující poplatek za odkládání komunálního a biologicky rozložitelného odpadu. Přehled místních poplatků bude zveřejněn v následujícím zpravodaji – během prvního týdne roku 2023. (kuj)

BLAHOPŘEJEME

Dne 23. října 2022 oslavil své 80. narozeniny pan **Ing. Ferdinand Vidrich** z Hlavní ulice a stejné výročí oslavil dne 8. prosince 2022 pan **Rudolf Nachtigal** z Břidlicové ulice v Malých Kyšicích. Oslavencům přejeme hodně zdraví, spokojenosti a životního optimismu do dalších let. (skk)

Představujeme

NENÁPADNÍ LIDÉ S NEVŠEDNÍMY ZÁJMY

Redakční rada si již od prvního vydaného čísla Ozvěň předsevzala informovat vás – čtenáře – nejen o tom, co se v obci událo, děje, bude dít, ale má snahu vedle těchto jinak důležitých informací také přinášet zajímavé, snad lze uvést „odpočinkové“, čtení. V možném rozsahu tohoto periodika se budeme snažit představovat jak malokyšické občany, tak i obyvatele z našeho blízkého okolí, kteří se svým umem, svými zájmy, svojí originálností vymykají nad rámec svých pracovních povinností nebo kteří těmito specifiky přesahují, popřípadě přesahovali hranice obce, okresu, v některých případech dokonce i republiky.

V tomto čísle začínáme, představujeme první – řekněme „osobnost“ – a zároveň věříme, že nás především vy, naši milí čtenáři, upozorníte, pomůžete nám vytipovat své přátele, sousedy, prostě ty, o kterých jste přesvědčeni, že by se alespoň v krátkosti o nich mělo zmínit v našich Ozvěňách.

Za redakční radu M. Oliverius

Představení I.

VIDĚT SVĚT OČIMA NEPRAKTY

Českého kreslíře, karikaturistu, ilustrátora i humoristu Jiřího Wintera (1924-2011), spíše známého pod pseudonymem NEPRAKTA, není třeba představovat. Ale již málokomu je známo, že v Unhošti potkává jeho blízkého spolupracovníka, přítele, který i po jedenácti letech od Winterova úmrtí má nesmazatelné zásluhy na tom, že tvorba tohoto kreslíře světového formátu se stále dostává k jeho četným obdivovatelům. Naším známým/neznámým je celoživotní sběratel a archivář rozsáhlého Nepraktova díla, dnes unhošťský důchodce, **Jaroslav Kopecký**, ačkoliv jeho profesí bývala výpočetní technika, amatérsky se věnoval výtvarnictví, resp. grafice a karikatuře.

Před lety, tuším v roce 2009, ještě za života Mistra Neprakty, probíhala v Melicharově vlastivědném muzeu výstava kreseb u příležitosti jeho 85. narozenin. Dovoluji si odvodit, že byla zprostředkována a připravena díky Vaší známosti se jmenovaným. Prozradte, jak a kdy jste se stal spolupracovníkem této osobnosti českého humoru?

Slovo spolupracovník je přehnané, ale jsem jím poctěn. Byl jsem od svých 14 let obdivovatelem díla tohoto výjimečného umělce, skvělého kreslíře, humoristy a velmi vzdělaného muže. Dalo se s ním mluvit o čemkoliv, měl encyklopedické znalosti ze spousty oborů a každý, kdo s ním zavedl řeč, se mohl dozvědět spoustu zajímavostí. Osobní seznámení je z roku 1962 a následně jsem k němu občas docházel jako žák. Učil mě základy kresleného humoru, časem však z toho byly pravidelné návštěvy a diskuse o všem možném. Po založení rodiny už na návštěvy ve střešovické vile nezbývalo moc času. Po roce 2002 jsem se znovu k Mistrovi přihlásil a navázal jsem přerušené přátelství. Chodil jsem k panu Winterovi každý týden a probírali jsme spolu rozsáhlý archiv jeho díla. Neprakta má evidováno celkem 35 tisíc kreseb a existuje spousta dalších kreseb neevidovaných. Ty jsem se spolu s autorem snažil nalézt a archivně zaznamenat. Kompletní Nepraktovo dílo jsem zdigitalizoval.

Vím o Vás, že se podílíte na zviditelňování Nepraktova díla i dnes – v době, kdy se na jeho originální kresby s přibývajícimi roky začíná zapomínat; v čem vidíte svůj přínos pro jejich uchování?

Od roku 2003 spolupracuji s nakladatelstvím Epoque, kde jako externí redaktor zpracovávám Mistrův archiv pro knižní vydání. S Epochou jsem vydal 29 titulů s Nepraktovými kresbami, s jinými knižními domy další 4 knihy. Zároveň spolupracuji na pořádání výstav, na vydávání pohlednic, reedici stolních her se značkou Neprakta, vybírám kresby pro obaly audioknih s povídkami M. Švandrlíka – zkrátka podílím se na celkové popularizaci Winterova díla. Časem jsem se stal i životopiscem obou tvůrců, původních zakladatelů „firmy“ Neprakta, tj. Bedřicha Kopeckého a Jiřího Wintera.

Mám v tom praxi, Pepičku: celej rok strojím maminku.

Winterovy vzpomínky jsem zaznamenal v knize „*Tučná linka černou tuší aneb NEPRAKTYcké vzpomínání*“. Dělá mi velikou radost, že všechny vyjmenované „akce“ se setkávají s diváckým ohlasem a Nepraktovy kresby se líbí už čtvrté či páté generaci čtenářů.

Původem jste Pražan, některé rodinné kořeny Vám prý sahají i do starého Kladna, ale co nám můžete říct o svém vztahu k Unhošti, či dokonce k dalším místům na Unhošťsku?

Můj děda Rosenkranz pocházel ze staré Sítné. V roce 1965 jsem narukoval na Čeperku a odsloužil zde dva roky. Znovu jsem se do města vrátil roku 1975, kdy jsme s rodinou vyřešili svízelnou bytovou situaci koupí rodinného domku. Do té doby jsem z okolí Unhoště, tj. z Kyšiček, Poteplí nebo Bezděkova znal jen hospody, kam jsme jako vojáci docházeli. Po přistěhování jsem začal pečlivě poznávat Unhošť s okolím a ten krásný kraj jsem si oblíbil. Obdiv Unhošťsku jsem vyjádřil v předmluvě knížky „*Stručný průvodce fotografiemi Unhoště*“. Napsal a vydal jsem ji pro své děti, ale našla si oblibu i mezi Unhošťáky.

Stojíme před vánočními svátky, na obzoru brzy vypuknou oslavy Nového roku. Jak zakončit tento mini-rozhovor ve vztahu k našim čtenářům?

Současnost ani nadcházející budoucnost neskýtá mnoho pozitivních nadějí, tak si je každý musíme připravit sami pro sebe. A věřte, mám s tím zkušenosti: S úsměvem jde všechno líp! Takže kromě zdraví, štěstí a pohody přeji čtenářům stále dobrou náladu a dostatek energie k překonávání těžkostí, jež život přináší. A přiložená kresba? Necht' každému vyloudí alespoň malý, avšak tolik potřebný úsměv.

Za rozhovor děkuje Miroslav Oliverius

Malokyšické OZVĚNY, zpravodaj obce Malé Kyšice, okres Kladno

Vydává: min. 4x ročně obec Malé Kyšice, IČO 00640557, prostřednictvím své Sociálněkulturní komise, ev. číslo MK ČR E17465. Toto číslo v nákladu 230 výtisků bylo vydáno v Malých Kyšicích dne 14. 12. 2022. Neprodejně.

Kontaktní adresa: Obecní úřad, Malé Kyšice, ul. Míru 72, 273 51 Unhošť.
ou.malkysice@volny.cz,

www.malekysice.cz

